

Część I: Wrocław – historia mieszkańców wykreślanka

Spróbuj odnaleźć wśród liter podane poniżej słowa. Czy wiesz, co łączy je z historią Wrocławia?

Breslau ▪ Wrocław ▪ walizka ▪ ruiny ▪ odbudowa
Europa ▪ przybysz ▪ granice ▪ samolot ▪ pociąg

A	P	K	B	H	B	M	Ó	E	S
Z	O	W	R	O	C	Ł	A	W	B
S	C	I	E	U	R	O	P	A	L
A	I	W	S	T	Ą	D	B	L	J
M	Ą	S	L	O	P	E	A	I	K
O	G	R	A	N	I	C	E	Z	R
L	M	R	U	I	N	Y	O	K	N
O	D	B	U	D	O	W	A	A	K
T	E	O	S	N	U	Ą	P	T	W
I	T	P	R	Z	Y	B	Y	S	Z

Część II: Kto jest Żydem / Żydówką?

Alfabet hebrajski

Zapis			Nazwa	<u>Wymowa</u>	Wartość numeryczna
Nowoczesny	Tradycyjny	Kursywa hebrajska			
א	א	א	alef	[ʔ], nieme lub któraś z samogłosek	1
ב	ב	ב	bet	[b], [v]	2
ג	ג	ג	gimel	[g]	3
ד	ד	ד	dalet	[d]	4
ה	ה	ה	hej/he	jako spółgłoska – [h]; jako samogłoska – [a], [e]	5
ו	ו	ו	waw	jako spółgłoska – [v]; jako samogłoska – [ɔ], [u]	6
ז	ז	ז	zajin/zain	[z]	7
ח	ח	ח	chet	[χ] lub [ħ]	8

Zapis			Nazwa	Wymowa	Wartość numeryczna
Nowoczesny	Tradycyjny	Kursywa hebrajska			
ט	ט	ט	tet	[t]	9
י	י	י	jod/jud	jako spółgłoska – [j]; jako samogłoska – [i], [ɛ]	10
כ	כ	כ	kaf	[k], [χ]	20
ל	ל	ל	lamed	[l]	30
מ	מ	מ	mem	[m]	40
נ	נ	נ	nun	[n]	50
ס	ס	ס	samech/ samek	[s]	60
ע	ע	ע	ajin/ain	jako spółgłoska – [ʔ] lub nieme; jako samogłoska – [a], [ɛ], [ɔ], [i]	70
פ	פ	פ	pe	[p], [f]	80

Zapis			Nazwa	<u>Wymowa</u>	Wartość numeryczna
Nowoczesny	Tradycyjny	Kursywa hebrajska			
צץ	צץ	צץ	cadi/cad e/sade	[ts] (polskie c)	90
ק	ק	ק	kof/kuf	[k], [q]	100
ר	ר	ר	resz	w starożytności [r], współcześnie [ʁ]	200
ש	ש	ש	szin	[ʃ] (polskie sz), [s]	300
ת	ת	ת	taw	[t], [θ]	400

Źródło: [Wikipedia](#)

Część III: Kim są Żydzi i Żydówki z Breslau / Wrocławia? Historie rodzinne krzyżówka

1. "żydowskie oświecenie"
2. specjalne pieczywo przygotowywane na szabat
3. religia Żydów
4. grupa ludzi, których łączą wspólne poglądy, wartości, historia, zainteresowania itd.
5. żydowskie miejsce modlitwy
6. osoba, która ma żydowskich przodków może powiedzieć, że ma żydowskie ...
7. dzisiejsze państwo żydowskie nad Morzem Śródziemnym
8. imperium, które rozrzuciło Żydów po całej Europie
9. zbiór (często fałszywych) przekonań na temat określonej grupy ludzi

